

'Flemish Primitives': de Vlaamse mythe van de excellentie mist wat emotie ★★☆☆☆

DM. demorgen.be/tv-cultuur/flemish-primitives-de-vlaamse-mythe-van-de-excellentie-mist-wat-emotie~b8f75ca6

Evelyne Coussens

March 18, 2022

Een scène uit 'Flemish Primitives'. Bron *Kurt van der Elst*

Dubai is de maakbare stad waar de mens het gemaakt heeft en de woestijn heeft bedwongen. Daar maakte het theatergezelschap Action Zoo Humain in 2019 *Flemish Xperience* voor de wereldexpo, met de zegen van de Vlaamse regering. Nu vormt Dubai het canvas voor hun opvolger *Flemish Primitives*, waarin ze het narratief van de Vlaamse excellentie onder de loep nemen. Wat is het geheim van het Vlaamse meesterschap? Welke rol krijgen 'nieuwe' Vlamingen? Regisseur Chokri Ben Chikha maakt van deze dubieuze vragen een flitsende talentenjacht.

Zes jonge dansers met migratieroots komen met krachtige, zelfbewuste gestes het draaiend platform op. 'Nummer 1 tot 6' strijden om de twijfelachtige eer de 'beste Vlaming' te worden, door zich te bewijzen in 'het Vlaamse pakket': discipline, superioriteitsgevoel en onzekerheid. De ironie van deze identitaire kenmerken, consequent teruggevoerd tot een roemvol verleden (1302, o ja!), leidt tot tenenkrullende stellingen à la "Migranten zijn onzeker en daardoor *performen* ze beter." Presentatie is in handen van Francesca Vanthielen, die de zes autoritair bij de les houdt.

De wedstrijd bestaat vooral uit het plagiëren van 'onze' choreografen: De Keersmaeker, Vandekeybus, Platel... Daarmee komt Action Zoo Humain alvast grijnzend tegemoet aan de door cultuurminister Jan Jambon (N-VA) verlangde 'omgang met repertoire'. Tussendoor proberen de deelnemers in het stereotyperende kader hun subjectiviteit terug te winnen. Zijn Aziaten gedisciplineerd, Joden superieur? Zoals de Joods-Oekraïense '4' uitroept: "Jullie noemen het superioriteit, voor ons is het overleven."

Het klinkt vreemd, maar wat we missen in *Flemish Primitives* is voelbaar geweld – het

culturele geweld van de Vlaamse assimilatiemachine maar ook van het neoliberalisme, waarin mensen systemisch worden vernalen. Het format van *Flemish Primitives* is helder, de invulling braaf-esthetisch. De premisse wordt intellectueel uitstekend onderuitgehaald, maar de menselijke consequentie blijft onderbelicht. *Flemish Primitives* laat ons veel denken, net te weinig voelen.

18 & 19/03 in Theater Antigone, Kortrijk. actionzoohumain.be